

*Zveza Prijateljev
Mladine Slovenije®*

*Program dela
Zveze prijateljev mladine Slovenije
za leti 2025 in 2026*

Ljubljana, marec 2025

KAZALO

1 UVOD	3
2 ORGANI, DELOVNA TELESNA IN STALNE OBLIKE DELOVANJA	3
3 PROGRAMI ZVEZE PRIJATELJEV MLADINE SLOVENIJE	4
3.1 ZAGOVORNIŠTVO OTROKOVH PRAVIC.....	4
3.1.1 NACIONALNI ODBOR ZA OTROKOVE PRAVICE	4
3.1.2 MREŽA ZA OTROKOVE PRAVICE	6
3.2 SOCIALNO-HUMANTARNI PROGRAM ENO SRCE®	7
3.2.1 POMOČ DRUŽINAM.....	8
3.2.2 SAPRAMIŠKIN SKLAD	8
3.2.3 ŠTIPENDIJE (Adin štipendijski sklad in Štipendijski sklad dr. Janeza Drnovška)	8
3.2.4 POLNA ŠOLSKA TORBA	9
3.2.5 ŠPORTNIK SEM.....	9
3.2.6 GLASBENIK SEM.....	9
3.2.7 DEDEK MRAZ	10
3.2.8 SKLADIŠČE.....	10
3.3 HUMANITARNI PROGRAM POMEŽIK SONCU®	10
3.3.1 IZVEDBA HUMANITARNEGA PROGRAMA POMEŽIK SONCU	10
3.3.2 IZVEDBA ZIMO VANJ IN LETOVANJ.....	11
3.3.3 PROSTI ČAS	11
3.4 OTROCI, AKTIVNI DRŽAVLJANI.....	12
3.4.1 OTROŠKI PARLAMENTI®	12
3.4.2 NATEČAJ EVROPA V ŠOLI	13
3.4.3 MLADI RAZISKOVALCI ZGODOVINE	13
3.5 TEDEN OTROKA	14
3.6 NACIONALNA MREŽA TOM	15
3.7 PODPORNO-IZOBRAŽEVALNI CENTER MODRA POSTAJA	19
4 PROJEKTI IN PRIJAVE NA RAZPISE.....	20
5 ODNOSI Z JAVNOSTMI	21
6 VODENJE IN ORGANIZACIJA NALOG S PODROČJA DELOVANJA ZPMS	22
6.1 ZAGOTAVLJANJE SREDSTEV ZA DELOVANJE ZPMS.....	22
6.1.1 INVESTICIJE	23
7. 2 RAZVOJ ORGANIZACIJE	23
7.2.1 KREPITEV MREŽE ČLANIC ZPMS IN MREŽE PROSTOVOLJCEV.....	24
7.2.2 SODELOVANJE Z DRUGIMI NEVLADNIMI ORGANIZACIJAMI	25
7.3 ZAPOSLENI	25
7.3.1 IZOBRAŽEVANJE ZAPOSLENIH	25
7.3.2 IZOBRAŽEVANJE ŠTUDENTOV – ŠTUDIJSKA PRAKSA	26
7.3.3 SODELOVANJE NA MEDNARODNIH DOGODKIH.....	26
8 ZAKLJUČEK	26

1 UVOD

V letih 2025 in 2026 bomo sledili zastavljenim strateškim ciljem 2018–2028, krepili naše poslanstvo in uresničevali načrtano vizijo.

Nadaljevali bomo s prizadevanji za vzpostavitev samostojnega Varuha otrokovih pravic znotraj institucije Varuha človekovih pravic; predlog spremembe zakona je trenutno v obravnavi na pristojnem ministrstvu. V letu 2025 bomo aktivno sodelovali v skupini za pripravo novega Programa za otroke za obdobje 2026–2031. Aktivno bomo sodelovali pri pripravi Strategije razvoja nevladnih organizacij v RS za obdobje 2024 – 2029 in Strategije razvoja prostovoljstva za obdobje 2024–2029. V prihodnjih dveh letih bomo še naprej sodelovali pri izvajanju nalog in pooblastil državnega preventivnega mehanizma.

V ospredje naših prizadevanj v letih 2025 in 2026 bomo postavili omejitev uporabe zasebnih telefonov in drugih digitalnih naprav v šolah in vzgojno-izobraževalnih ustanovah. Otroke in mladostnike bomo z vključevanjem v naše programe za aktivno preživljanje prostega časa spodbujali k gibanju, aktivnostim v naravi, druženju in krepitvi socialnih veščin ter k razvijanju življenjskih kompetenc. Prizadevali si bomo za še več udeležbe otrok v naših programih Otroški parlamenti®, Evropa v šoli in Mladi raziskovalci zgodovine, ki krepijo kritično mišljenje, ustvarjalnost, sodelovalne veščine ter občutek odgovornosti. Ustvariti želimo okolje, kjer bodo mladi bolj prisotni v trenutku, bolj povezani med seboj ter opremljeni z znanji in veščinami, ki jim bodo koristile vse življenje. S socialno-humanitarnim programom Eno srce® bomo še naprej zmanjševali socialno izključenost otrok iz socialno šibkejših okolij.

S premišljeno in strateško zastavljeno komunikacijo bomo še naprej krepili prepoznavnost ZPMS ter nadalje utrjevali zaupanje javnosti v naše programe, projekte in humanitarne akcije.

Z različnimi aktivnostmi bomo spodbujali krepitev mreže Članic ZPMS ter izboljšanje sodelovanja med društvi, zvezami in ZPMS, s ciljem večje povezanosti in učinkovitosti skupnega delovanja. V letu 2026 bomo v sodelovanju z vsemi našimi Članicami pristopili k pripravi novega desetletnega strateškega načrta ZPMS, saj aktualni Strateški načrt velja do leta 2028.

Priloga Programa dela ZPMS za leti 2025 in 2026 je tudi Finančni načrt 2025, ki zajema načrtovane prihodke in odhodke glede na znana dejstva in na predvidene aktivnosti.

2 ORGANI, DELOVNA TELESA IN STALNE OBLIKE DELOVANJA

Skupščina ZPMS se bo v letu 2025 sestala najmanj dvakrat. 49. skupščina ZPMS bo predvidoma potekala 26. marca 2025 v Ljubljani; obravnavala in sprejemala bo poročilo za leto 2024, program dela za leti 2025 in 2026 in finančni načrt za leto 2025 ter se seznanila s Poslovnim in finančnim poročilom za leto 2024.

ZPMS je v letu 2024 presegla 1 milijon eurov prihodkov oz. odhodkov, zato je v skladu z 27. členom Zakona o društvih (ZDru-1-UPB2) zavezana pred sprejetjem letnega poročila opraviti revizijo. Zato bo enkrat do konca avgusta 2025 treba sklicati še eno sejo Skupščine ZPMS, ki bo sprejemala revizijsko poročilo o poslovanju ZPMS-ja in s tem tudi sprejela Poslovno in finančno poročilo za leto 2024.

Upravni odbor ZPMS se predvidoma letno sestane najmanj štirikrat in Nadzorni odbor najmanj enkrat. Častno razsodišče se bo sestajalo po potrebi. Delovna telesa in stalne oblike delovanja ZPMS se bodo sestajale po potrebi glede na vsebinske aktivnosti pri posameznem programu.

3 PROGRAMI ZVEZE PRIJATELJEV MLADINE SLOVENIJE

V letih 2025 in 2026 bomo nadaljevali z izvajanjem naših programov po programskih sklopih:

1. **Zagovorništvo otrokovih pravic:** *Nacionalni odbor za otrokove pravice pri ZPMS, Mreža za otrokove pravice*);
2. **Socialno-humanitarni programi** *ENO SRCE®: Pomoč družinam, Sapramiškin sklad, Adin štipendijski sklad, Štipendijski sklad dr. Janeza Drnovška, Športnik sem, Glasbenik sem, Polna šolska torba, Dedek Mraz*
3. **Humanitarni program** *Pomežik soncu® – izvedba letovanj, zimovanj in drugih dejavnosti za kakovostno preživljanje prostega časa;*
4. **Otroci, aktivni državljani:** *Otroški parlamenti®, Evropa v šoli, Mladi raziskovalci zgodovine*
5. **Teden otroka®**
6. **Nacionalna mreža TOM telefon®** za otroke in mladostnike
7. **Podporno-izobraževalni center Modra postaja**

ENO SRCE, Pomežik soncu, Otroški parlamenti, Teden otroka in TOM telefon so zaščitene blagovne znamke Zveze prijateljev mladine Slovenije.

V nadaljevanju podajamo program dela za leti 2025 in 2026 po PROGRAMSKIH SKLOPIH.

3.1 ZAGOVORNIŠTVO OTROKOVIH PRAVIC

Na področju zagovorništva otrokovih pravic bomo v letih 2025 in 2026 še naprej spodbujali razvoj participacije otrok in mladostnikov ter iskali nove načine za večjo prepoznavnost in upoštevanje njihovega glasu v družbi, skupaj z glasom staršev in družin.

Otrokom želimo omogočiti aktivno sodelovanje pri oblikovanju sistemskih ukrepov in drugih ključnih odločitev, ki jih zadevajo.

ZPMS bo v sodelovanju z Mrežo za otrokove pravice dejavno sodelovala pri pripravi ključnih dokumentov s področja otrokovih pravic ter se kot zainteresirana javnost še naprej udeleževala sej različnih odborov v Državnem zboru RS in drugih pomembnih organov. Prav tako bo nadaljevala s pobudo za ustanovitev samostojnega instituta Varuha otrokovih pravic.

3.1.1 NACIONALNI ODBOR ZA OTROKOVE PRAVICE

Namen Nacionalnega odbora za otrokove pravice (NOOP) je odzivanje na aktualne družbene razmere oziroma na primere kršenja otrokovih pravic na vseh življenjskih področjih. Trenutna sestava 13-članskega odbora deluje v mandatnem obdobju 2023–2027.

V letih 2025 in 2026 se bo NOOP sestajal po potrebi, predvidoma dva - do trikrat letno, medtem ko bo za hitre odzive na posamezne situacije komunikacija potekala prek spleta ali e-pošte.

Posebno pozornost bo NOOP namenjal področjem, kot so splošno in duševno zdravje otrok, socialna vprašanja, nasilje nad in med otroki, pravice otrok s posebnimi potrebami, participacija otrok, izobraževanje, ozaveščanje o otrokovih pravicah ter romska problematika.

V kolikor bomo v letu 2025 uspešni s projektno prijavo na programu Erasmus+ (Naše mnenje šteje 2.0: Korak naprej za participacijo otrok), se bo NOOP vključeval s posvetovalno in povezovalno vlogo z mladimi, ki so pomagali pri prijavi projekta in ki bodo v njem aktivno sodelovali. Eden od ciljev projekta je namreč oblikovanje trajnostnega mehanizma za vključevanje otrok – člani odbora bodo skupaj z mladimi pripravili poziv odločevalcem, da sodelovanje otrok vključijo v svoje delo. Projekt bo trajal 8 mesecev, od avgusta 2025 do konca marca 2026.

Leta 2026 bodo potekale državnozborske volitve in poziv za vključevanje otrok bomo posredovali tudi bodočim strankarskim kandidatom. Hkrati jih bomo ozaveščali o pomenu participacije otrok in spodbujali k večjemu angažmaju za izboljšanje položaja otrok in mladostnikov v Sloveniji.

Pod okriljem NOOP bomo tudi v letih 2025/26 izvedli nekatere aktivnosti naslednjih programov:

- *Forum proti telesnemu kaznovanju otrok:* Z namenom vzpostavitve ničelne tolerance do nasilja in telesnega kaznovanja otrok bomo nadaljevali z ozaveščanjem staršev ter širše javnosti o tem, da telesno kaznovanje ni sprejemljiv vzgojni ukrep. Nadaljevali bomo z distribucijo zloženke za starše "Odraščanje brez nasilja". Še naprej bomo iskali sredstva, ki bi nam omogočila ponovitev raziskave o nasilju v družini, ki jo je ZPMS izvedel pred več kot 15. leti.
- *Forum za pravice otrok v bolnišnici:* nadaljevali bomo z distribucijo brošure "Moj otrok mora ostati v bolnišnici", predvsem otroškim oddelkom slovenskih splošnih bolnišnic in pediatričnim klinikama v Ljubljani in Mariboru.
- *Zveza družin:* v obeh letih bomo obeležili 15. maj – mednarodni dan družin. Z osrednjo temo, ki jo vsako leto razglasijo Združeni narodi, bomo seznanili naša društva in zveze. V tednu od 15. do 22. maja (teden družin) bomo v sodelovanju s kulturno-umetniškimi organizacijami pripravili akcijo "Za družine brezplačno", ki bo družinam omogočila brezplačen vstop v muzeje in galerije. Informacije tako o temi kot tudi o akciji bomo posredovali tudi medijem.

Sodelovanje v različnih delovnih telesih

V letih 2025 in 2026 bomo še naprej dejavno sodelovali v delovnih telesih, katerih člani smo (podrobneje so navedeni v Poročilu o delu ZPMS za leto 2024). Prav tako bomo poiskali nove priložnosti za sodelovanje na področjih, kjer lahko prispevamo s svojim znanjem in izkušnjami.

Nacionalni odbor mladih

Nacionalni odbor mladih nekako ne zaživi. V prihodnjih dveh letih si želimo oblikovati manj formalno skupino z drugačnim imenom in bolj fleksibilnim načinom delovanja, ki bi bila bližje mladim. Razmišljamo tudi o povezavi z organizacijo Eurochild, ki v okviru svojega delovanja omogoča oblikovanje skupine otrok, ki deluje na nacionalni ravni in ima povezovalno in posvetovalno vlogo na nacionalno-mednarodni ravni. S tem bi zagotovili tudi delno financiranje delovanja takšne skupine.

Zloženska oz. priporočila za "Dobro igrača"

V letih 2025–2026 načrtujemo izdajo zloženke s priporočili za "Dobro igračo", s katero bi staršem pomagali pri izbiri igrač, saj je dejstvo, da niso vse igrače koristne za otroka. Izvedba te aktivnosti je odvisna od zagotovitve sredstev, zato smo že aktivno iskali možnosti financiranja.

Zloženko bomo pripravili v sodelovanju z različnimi strokovnjaki in bo na enostaven način predstavila, na kaj morajo biti starši pozorni pri nakupu igrač (pedagoško-psihološke, zdravstvene, higienske, tehnološke in oblikovno estetske ter druge lastnosti). Zloženko/priporočila bi razdelili vrtcem, osnovnim šolam, knjižnicam, društvom in zvezam prijateljev mladine, itd., prav tako pa bi jo delili tudi ob različnih dogodkih (npr. Teden otroka, festival prostovoljstva, itd.).

3.1.2 MREŽA ZA OTROKOVE PRAVICE

Mreža za otrokove pravice (MOP) bo nadaljevala svoje poslanstvo, torej podporo, spodbudo in koordinacijo NVO, ki delujejo na področju otrokovih pravic. Ključni cilji za leti 2025 in 2026 so:

- redne seje ter sodelovanje s člani Sveta MOP, izvedba srečanj s članicami MOP ter utečeno sodelovanje s tematskimi delovnimi skupinami;
- priprava in oddaja alternativnega poročila za poročanje Slovenije o uresničevanju KOP pred Odborom ZN za otrokove pravice ter aktivno poročanje v Ženevi;
- zagovorniške aktivnosti z namenom odzivanja na prepoznane potrebe ter aktualne družbeno-politične dogodke;
- povečanje prepoznavnosti in enakovrednosti MOP kot sogovornika odločevalcem na nacionalni in evropski ravni na področju otrokovih pravic.

Mreža za otrokove pravice bo v letih 2025 in 2026 izvajala naslednje ključne dejavnosti:

Krepitev in podpora članicam

- izdaja E-novičk s področja otrokovih pravic ter delovanja mreže in njenih članic;
- izdaja E-gradiv (aktualne vsebine s področja otrokovih pravic na nacionalni in evropski ravni);
- posodobitev E-novičk v obliko spletne verzije;
- aktivno sodelovanje pri vseh aktivnostih Konzorcija vsebinskih mrež nevladnih organizacij;
- izvedba rednih srečanj s članicami mreže (predvidoma 2x letno);
- izvedba letnih evalvacij o delovanju mreže med članicami.

Zagovorništvo

- koordinacija, priprava in oddaja alternativnega poročila o uresničevanju Konvencije ZN o otrokovih pravicah (priprava, zbiranje in usklajevanje prispevkov NVO, komunikacija z mrežo Child Rights Connect na zasedanju v Ženevi v vlogi nevladnega sektorja);
- opozarjanje na pomembnost otrokovih pravic v okviru Evropskega semestra (sodelovanje in povezovanje s predstavniki EK v Ljubljani), priprava profila Slovenije glede na priporočila Evropske komisije ter poročila Slovenije v okviru združenega evropskega poročila Eurochild-a;
- izvedba sestankov z odločevalci z namenom seznanitve s ponavljajočimi se kršitvami otrokovih pravic, s katerimi se članice MOP srečujejo pri svojem delu, ter predlogi rešitev zanje;
- zagovorniške aktivnosti na področju digitalnih vsebin – koordinacija kampanje Odložimo telefone, skupaj z Združenjem za zdravje srca in ožilja ter Inštitutom za elektronsko participacijo;
- sodelovanje v Medresorski delovni skupini za izvajanje Jamstva za otroke.

Mednarodno sodelovanje

- aktivno sodelovanje v mednarodni mreži organizacij Eurochild (sodelovanje v okviru njihovih akcij in dogodkov, aktivna udeležba na generalni skupščini in dnevu "članstva" – Members' Day);
- izpolnjevanje obveznosti v okviru vloge polnopravnega članstva v Nacionalni mreži partnerjev Eurochild-a (NPN) – aktivna udeležba na srečanjih NPN (2x letno); aktivno sodelovanje pri sprotnih zagovorniških akcijah NPN mreže;
- sodelovanje z Child Rights Connect (Ženeva) pri zastopanju nevladnega sektorja v okviru zasedanja Slovenije glede uresničevanja Konvencije o otrokovih pravicah (udeležba na pre-session).

Komuniciranje s širšo javnostjo in mediji

- objava novic na spletni strani in sporočil za javnost ob pomembnih aktivnostih ter tematskih člankov in prispevkov o zagovorniških aktivnostih Mreže za otrokove pravice.

3.2 SOCIALNO-HUMANITARNI PROGRAM ENO SRCE®

Socialno-humanitarni program ENO SRCE od leta 2021 združuje 7 skladov, preko katerih otrokom in družinam pomagamo pri reševanju stisk. Leta 2023 smo ENO SRCE zaščitili kot blagovno znamko ZPMS.

Donatorska in sponzorska sredstva so ključna za izvajanje naših socialno-humanitarnih aktivnosti (plačilo položnic za osnovne življenjske stroške, plačilo zdravstvenih terapij, nakup opreme, šolske potrebščine, novoletna darila, ...). Zato bomo v letih 2025 in 2026 še intenzivirali aktivnosti za večjo prepoznavnost programa med splošno javnostjo in tudi med potencialnimi sponzorji/donatorji. K temu izjemno pripomore že tradicionalni dobrodelni teden za pomoč družinam v stiski, ki poteka ob koncu leta v sodelovanju z RTV Slovenija, zato si bomo prizadevali za ponovno izvedbo. Prav tako bomo še naprej ohranjali in nadgrajevali tudi druga tradicionalna povezovanja, kot so akcija Hladilnik toplega srca v slovenski Istri, Srčna UL, zbiranje šolskih potrebščin ...). Tudi v letu 2025 bomo pomagali v poplavih leta 2023 prizadetim družinam. Sredstva bodo namenjena za nadaljnje sanacije domov, organizacijo podpornih vsebin za otroke, učitelje in starše ter za letovanja otrok.

V letih 2025 in 2026 bomo prenovili več pravilnikov in poslovnikov, uredili skladiščno poslovanje ter podrobneje opredelili kriterije za socialno-humanitarni program ENO SRCE in za letovanja. Pri tem intenzivno sodeluje Strokovni svet za humanitarne programe ZPMS na področju socialnega varstva, vsi dokumenti pa se bodo usklajevali še s Komisijo za socialna vprašanja in humanitarne projekte pri ZPMS (Komisija) in Nacionalnim odborom za prosti čas in letovanje (NO PČL). Bolj jasna določila izvajanja in pogoje sodelovanja bomo pripravili tudi za druge finančne akcije.

Prizadevali si bomo vpeljati uporabo spletne aplikacije ZARJA – internega programa ZPMS za vodenje evidenc socialno-humanitarnih programov – tudi v vsakdanje delo tistih naših Članic, ki izvajajo tovrstne programe; Zarja bi jim bila sprva dostopna za sklade Pomoč družinam, Športnik sem in Glasbenik sem.

V letu 2025 smo na razpisu FIHO za leto 2025 prvič pridobili sredstva za Pomoč družinam (1.491,08 EUR in za Veseli september (Polna šolska torba) in december (Sklad dedek Mraz) 9.476,61 EUR.

- **Dobrodelni copat COPart**

Tudi v letu 2025 se načrtuje nova zgodba COPart-a, nova kolekcija 2025, v ponudbi naše spletne trgovine pa ostajajo vse pretekle kolekcije (Urška Drofenik (l. 2022), Žare Kerin (l. 2023), Oskar Kogoj (l. 2024)). Izdelava bo še naprej v rokah Čevljarstva Brodi iz Tržiča. Sredstva od prodaje bodo namenjena enemu od humanitarnih programov znotraj ENO SRCE, ki ga bo izbral novi oblikovalec. Izdelek bomo intenzivno predstavljali na različnih kanalih (družabna omrežja, TV, članki, spletni mediji) in na dogodkih, naprodaj bo v naši spletni trgovini.

Pričakujemo, da bo v letu 2025 tudi že zaključen postopek zaščite te blagovne znamke.

3.2.1 POMOČ DRUŽINAM

V letu 2025 in 2026 bo še naprej delovala Komisija za socialna vprašanja in humanitarne projekte, ki bo obravnavala prejete vloge za vključitev v humanitarni program ZPMS in za ustrezno razdelitev pomoči. Komisija se bo sestala predvidoma na dva oz. tri mesece.

Tudi v letih 2025 in 2026 bomo nadaljevali s sodelovanjem z oddajo Tednik, v kateri bomo po potrebi in na željo družine predstavili njeno zgodbo in s tem družini dodatno finančno pomagali.

Ob koncu leta 2024 se je ponovno odprl razpis za akcijo Srčna UL, ki jo že nekaj let izvajamo v sodelovanju z Univerzo v Ljubljani, hkrati so se zbirala tudi donatorska sredstva. V letu 2025 bodo prispele vloge pregledane in študentom bo dodeljena finančna pomoč. Predvidevamo, da bo akcija ponovno izvedena tudi proti koncu leta 2025.

3.2.2 SAPRAMIŠKIN SKLAD

Sapramiškin sklad bo še naprej namenjen pomoči otrokom s posebnimi potrebami in otrokom po hudih boleznih ali poškodbah z namenom socializacije nazaj med vrstnike oziroma z namenom vrnitve v običajno življenje. V zadnjih letih opažamo, da je družin z otroki s posebnimi potrebami, ki potrebujejo posebne terapije in/ali specialne pripomočke, vse več. Zato bomo v naslednjih letih še okrepili aktivnosti za pridobivanje namenskih donacij, da bomo lahko pomagali kar čim več družinam.

Še naprej bomo sodelovali z Inštitutom Zlata Pentljica, Zavarovalnico Sava d.d., Dobrodelnim društvom Palčica Pomagalčica in dobrodelni škratki, podjetjem Allianz Slovenija in Zvezo za šport invalidov Slovenije, Slovenski paralimpijski komite. Ohranjamo tudi sodelovanje s podjetjem DINOS, kamor lahko posamezniki dostavijo odpadni material (papir, plastični pokrovčki, plastenke) in s tem pomagajo pri plačilu terapij za otroke s posebnimi potrebami. K zbiranju sredstev prispeva tudi prodaja copat CopArt z motivom človeške ribice Urške Drofenik.

3.2.3 ŠTIPENDIJE (Adin štipendijski sklad in Štipendijski sklad dr. Janeza Drnovška)

Adin štipendijski sklad je namenjen dijakom splošnega srednješolskega izobraževanja in študentom. V letu 2025 bomo še naprej skrbeli za nakazila mesečnih štipendij za vse štipendistke in štipendiste, ki jih je Komisija potrdila za šolsko leto 2024/2025 (do junija 2025). V začetku poletnih počitnic 2025 imamo v načrtu objaviti razpis za nove štipendije za šolsko leto 2025/2026, v septembru 2025 pa bo Komisija sprejela sklep o novih štipendistih in potrdila tiste, ki se jim štipendija nadaljuje (so uspešno zaključili šolsko leto 2024/2025 in bodo nadaljevali šolanje v leto 2025/2026). Prav tako bomo nadaljevali v letu 2026.

K polnjenju sklada bo pripomogla tudi prodaja copat CopArt Oskarja Kogoja.

Štipendijski sklad dr. Janeza Drnovška je namenjen dijakom poklicnega in strokovnega srednješolskega izobraževanja. Do leta 2024 je deloval v okviru Ustanove Fundacija ZPMS za otroke in družine v Sloveniji. V letu 2025 se bodo začeli postopki za zaprtje Ustanove Fundacija ZPMS za otroke in družine v Sloveniji. Poglavitni razlog je v tem, da Ustanova nima več statusa humanitarne organizacije. Zato smo z letom 2024 Štipendijski sklad dr. Janeza Drnovška že umestili med sklade socialno-humanitarnega programa ENO SRCE. Po zaprtju Ustanove se bodo s štipendisti do zaključenega izobraževanja podpisale nove pogodbe preko ZPMS.

Poleti 2025 bo glede na razpoložljive donacije pripravljen nov razpis za štipendije za šolsko leto 2025/26. Z dosedanjimi štipendisti, ki nadaljujejo šolanje, bodo podpisani aneksi.

3.2.4 POLNA ŠOLSKA TORBA

Nakup šolskih potrebščin in še posebej delovnih zvezkov, ki morajo biti novi, predstavlja družinam z nizkimi dohodki in več otroki veliko finančno breme, zato je povpraševanja po tovrstni pomoči vsako leto večje. Zbiranje šolskih potrebščin in finančnih sredstev zanje bo zopet aktualno pred začetkom poletnih počitnic. Deljenje šolskih potrebščin in denarnih sredstev našim članicam bo potekalo v času poletnih počitnic 2025. V začetku leta 2025 imamo že zagotovljenih nekaj finančnih sredstev za ta namen – donacijo podjetja Eurospin eko, d. o. o., v višini 10.000 EUR, in darilne bone za trgovine Office&More v višini 5.000 EUR. K finančnim in materialnim donacijam bomo ponovno povabili podjetja, s katerimi smo v preteklih letih že sodelovali.

Poštar Pavli polni šolske torbe

Tudi v letih 2025 in 2026 skupaj s Pošto Slovenije načrtujemo dobrodelno akcijo Poštar Pavli polni šolske torbe. V juliju in avgustu se bodo zbirala sredstva in šolske potrebščine po poštah izpostavah, konec avgusta pa jih bomo razdelili med naša društva in zveze, ki se bodo prijavila k akciji. Tokrat bomo prijavljena društva prvič povabili k prevzemu potrebščin v naše skladišče, namesto da bi bili paketi dostavljeni na njihove naslove.

Finančna sredstva se bodo predvidoma zbirala do 9. oktobra, ko je svetovni dan pošte. Zbrana sredstva bomo prav tako razdelili med naša društva in zveze za nakup delovnih zvezkov in šolskih potrebščin.

3.2.5 ŠPORTNIK SEM

V letu 2025 in 2026 bomo otrokom in mladostnikom iz socialno ogroženih okolij pomagali pri vključevanju v športne aktivnosti. V letu 2025 bomo nadaljevali s plačili športnih aktivnosti za tiste, ki so prejeli sredstva iz sklada Športnik sem v šolskem letu 2024/2025. Na začetku poletnih počitnic bomo objavili razpis za Športnik sem za šolsko leto 2025/2026. V septembru 2025 bo Komisija sprejela sklep o razdelitvi sredstev za šolsko leto 2025/2026. Tudi v letu 2026 bomo nadaljevali z razpisi.

Za pomoč iz sklada Športnik sem je veliko interesa, zato moramo še naprej intenzivno pridobivati sredstva. Zavarovalnica Sava je že omogočila, da bomo tudi v letošnjem letu sodelovali z Nogometnim taborom Marcosa Tavaresa. Ob zadostnih sredstvih se bomo tudi v letu 2025 povezali s Košarkarsko šolo Petra Vilfana.

3.2.6 GLASBENIK SEM

Namen programa Glasbenik sem je zagotavljanje pomoči otrokom in mladostnikom iz socialno ogroženih okolij pri glasbenem izobraževanju. V letu 2025 bomo nadaljevali s plačili mesečnih stroškov glasbene šole za tiste, ki so prejeli sredstva iz sklada v šolskem letu 2024/2025. Na začetku poletnih počitnic bomo objavili razpis za šolsko leto 2025/2026. V septembru 2025 bo Komisija sprejela sklep o razdelitvi sredstev za šolsko leto 2025/2026. Tudi v letu 2026 bomo nadaljevali z razpisi.

K polnjenju sklada bo pripomogla tudi prodaja copat CopArt Žareta Kerina.

3.2.7 DEDEK MRAZ

Sklad dedek Mraz je bil ustanovljen z namenom, da z zbranimi sredstvi našim članicam pomagamo organizirati pravljičnost decembrskih dni in prihod dedka Mraza za naše najmlajše iz socialno šibkih družin. Promocijo sklada bomo začeli izvajati že v jeseni, sklad pa bo najbolj aktiven v novembrskem in decembrskem času z zbiranjem novoletnih daril in aktivnostmi, povezanimi z obiski dedka Mraza po vsej Sloveniji. Za pridobivanje sredstev se bomo povezali s podjetji in posamezniki, ki vsako leto sodelujejo v decembrskem obdarovanju.

3.2.8 SKLADIŠČE

V letu 2025 in 2026 želimo izboljšati delovanje skladišča ZPMS, ki se nahaja v kletni etaži nakupovalnega središča Emporium. V skladišču bomo še naprej zbirali materialne donacije pravnih in fizičnih oseb po katerih je največje povpraševanje: hrana, higienski pripomočki, šolske potrebščine, didaktični pripomočki, igrače ter zelo dobro ohranjena oblačila in obutev za otroke.

V januarju 2025 že načrtujemo prvi dan odprtih vrat za naše članice – društva in zveze po Sloveniji, da lahko zbrani material prevzamejo in razdelijo med svoje uporabnike. Skozi celotno leto 2025 bomo imeli več odprtih vrat skladišča, naše članice bomo o tem obveščali po elektronski pošti. Prevzem materialnih donacij pa bo tudi v letu 2025 možen po predhodnem dogovoru.

Trenutno skladišče vodi več strokovnih sodelavcev. V letu 2025 bomo uredili bolj strukturirano vodenje skladišča, ki bi imelo tudi uradni delovni čas. Pripravili bomo tudi pravilnik o vodenju skladišča in pravilnik o skladiščnem poslovanju.

3.3 HUMANITARNI PROGRAM POMEŽIK SONCU®

Tudi v letih 2025 in 2026 bomo v sodelovanju z našimi članicami izvajali zimovanja, letovanja in zdravstvena letovanja ter druge dejavnosti za kakovostno preživljanje prostega časa otrok in mladostnikov pri programu Počitnice za vse (počitniška varstva, delavnice, izleti, predstave itd.).

3.3.1 IZVEDBA HUMANITARNEGA PROGRAMA POMEŽIK SONCU

Humanitarni program Pomežik soncu je namenjen financiranju letovanj otrokom iz socialno ogroženih družin. Načrtujemo, da bomo v letu 2025 brezplačno letovanje omogočili vsaj 1000 otrokom iz socialno in materialno ogroženih družin; prav tako tudi v letu 2026.

Nacionalni odbor za prosti čas in letovanja (NOPČL) se bo v letih 2025 in 2026 sestal predvidoma 8-krat. NOPČL bo v aprilu sprejel načrt izvedbe humanitarnega programa Pomežik soncu, izvedel interni razpis za organizatorje letovanj, določil ceno letovanj, način zbiranja donacij in način razdelitve zbranih sredstev. V novembru bo izvedel interni poziv za zimovanja med novoletnimi in med zimskimi počitnicami. NOPČL bo organiziral tudi dve izobraževanji pedagoških vodij na letovanjih, eno spomladi, drugo jeseni, za kar smo na razpisu FIHO za leto 2025 že pridobili 1.325,40 EUR.

V letu 2025 bomo za promocijo uporabili enak plakat kot v letu 2024. Medijska kampanja bo predvidoma stekla sredi aprila. Na medije se bomo obrnili s prošnjo za brezplačno oglaševanje programa v tiskani in spletni obliki ter prek radia in televizije. Prav tako bomo sodelovali s podjetjem Europlakat, ki nam že vrsto let omogoča brezplačni najem oglasnega prostora – tako tiskanega kot digitalnega – na vidnih lokacijah. Promocijo bomo izvedli tudi na mestnem avtobusu.

Kot vsako leto bomo tudi letos vlagali vloženke z UPN obrazcem v časopise (Časopisna hiša Delo, Dnevnik). Humanitarni program bo predstavljen na zadnji strani kataloga *Počitnice in dejavnosti*, ki ga v elektronski obliki izdajajo ljubljanske zveze in društva ZPMS.

V sklopu promocije programa v letu 2025 ponovno načrtujemo izvedbo dobrotednega tedna v sodelovanju z RTV Slovenija in koncert z Rock mulčki v okviru *Junija v Ljubljani*.

3.3.2 IZVEDBA ZIMO VANJ IN LETOVANJ

Strokovna služba ZPMS bo v marcu/aprilu za društva in zveze ZPMS, organizatorje letovanj, objavila interni razpis za letovanje otrok iz socialno ogroženih družin (sredstva Pomežik soncu), letovanje otrok s posebnimi potrebami (sredstva FIHO) in letovanje otrok s posebnimi potrebami iz socialno ogroženih družin (donatorska sredstva). V novembru bomo pripravili interni poziv za organizacijo novoletnih zimovanj in zimovanj med zimskimi počitnicami.

Za leto 2025 se je ZPMS prijavila na razpis FIHO, kjer so nam za letovanje otrok iz socialno ogroženih družin dodelili 29.821,50 EUR, za letovanje otrok s posebnimi potrebami pa 22.266,72 EUR. Dodatna sredstva bomo zbirali v okviru programa Pomežik soncu.

Na podlagi zbranih sredstev in sredstev, ki smo jih prenesli iz leta 2024, bo NOPČL v maju pripravil razdelilnik zbranih sredstev ter sklep o razdelitvi sredstev za letovanja ZPMS, ki ga bomo posredovali izbranim organizatorjem letovanj. Z njimi se bodo podpisale pogodbe o letovanjih. Organizatorji bodo do konca septembra na posebnem obrazcu oddali poročilo o letovanjih.

Glede na prijave članic na interni poziv za organizacijo zimovanj bo NOPČL konec novembra sprejel sklep o dodelitvi sredstev za zimovanja. Organizatorji zimovanj bodo dobili sredstva na podlagi oddanih poročil o zimovanju.

Po podobni časovnici bodo aktivnosti za letovanja in zimovanja potekale tudi v letu 2026.

3.3.3 PROSTI ČAS

NOPČL bo v začetku leta 2025 razpisal Interni poziv za izvajanje prostočasnih aktivnosti z nazivom Počitnice za vse, kjer bodo članice prijavile aktivnosti na področju počitniškega varstva in dogodkov ter delavnic. Podatki iz leta 2024 kažejo, da so omenjeni program članice ZPMS dobro sprejele, saj so se bistveno povečale prijave za izvedbo aktivnosti glede na leto 2023. Skrajni rok za oddajo poročil bo konec decembra 2025. Program se bo izvajal tudi v letu 2026.

3.4 OTROCI, AKTIVNI DRŽAVLJANI

3.4.1 OTROŠKI PARLAMENTI®

Otroški parlamenti® so edinstven program, ki spodbuja aktivno državljanstvo in krepi participacijo otrok v družbenem življenju ter pri odločitvah, ki jih zadevajo. V programu otroci pridobivajo ključna znanja in veščine o človekovih, otrokovih in državljanskih pravicah. Program ne izobražuje zgolj o teoriji, temveč gradi most med učenjem in prakso, saj otrokom omogoča, da postanejo odgovorni člani skupnosti. V letih 2025 in 2026 si bomo prizadevali:

- zagotoviti, da je v Otroške parlamente vključenih čim več otrok z različnimi ozadji ter da je tudi njihov glas slišan;
- kontinuirano informirati odrasle (starši, vodstva šol, lokalne skupnosti, poslanci, novinarji) o mnenjih otrok in njihovih zaključkih ter jih vabiti na dogodke in pogovore z otroki.

Poleg tega bomo nadalje iskali najboljši pristop, kako zagotoviti prenos sporočil otrok do odločevalcev, ne le kot formalno predstavitev njihovih idej, temveč kot učinkovito vključevanje otroškega glasu v proces oblikovanja in implementacije politik. Naš cilj je ustvariti trajnostni mehanizem, ki bo omogočal, da otroci ne ostanejo zgolj pasivni opazovalci, temveč aktivni sogovorniki pri oblikovanju strateških razvojnih ciljev družbe.

35. nacionalni Otroški parlament bo potekal 7. aprila 2025 v Državnem zboru RS. Tema bo Šolski sistem z naslednjimi podtemami: odnosi in sodelovanje; učne vsebine in šola za življenje; metode in načini učenja/poučevanja; vrednote in odgovornost. V letu 2026 bo potekal 36. nacionalni Otroški parlament – predvidoma prav tako v aprilu. Tema bo ostala enaka, saj smo se v letu 2024 posvetovali in odločili, da jo ohranimo 2 leti. Na tem parlamentu bodo otroci zaključili s to temo in izbrali novo.

Mentorji na osnovnih šolah in regijski koordinatorji pri naših društvih in zvezah prijateljev mladine so nepogrešljivi člen uspešne izvedbe programa, zato bomo v obeh naslednjih letih v začetku šolskega leta (septembra) organizirali izobraževanje za mentorje in regijske koordinatorje, kjer bomo osvetlili vprašanja razvoja programa in izbrane teme. Vsako leto se kar nekaj mentorjev zamenja in novi mentorji potrebujejo več informacij o delovanju programa, kako se ga lotiti na šolskem nivoju, itd.

Pregled stanja na terenu v letu 2022 je pokazal, da so v program najslabše vključene šole gorenjske in primorsko-notranjske regije, zato si bomo nadalje prizadevali izboljšati povezovanje in vključenost šol iz teh območij. Naš cilj je zagotoviti učinkovito regijsko koordinacijo programa, ki bo omogočila boljšo dostopnost, prepoznavnost in sodelovanje šol v obeh regijah.

Pripravili bomo predstavitveno zloženko za odrasle o programu Otroški parlamenti, namenjeno promociji programa. Razmišljamo tudi o nalepkah ali magnetih s slogani, vezanimi na program.

Nadaljevali bomo s sodelovanjem slovenskih otrok v mednarodnih organizacijah, kot sta Eurochild in Mediteransko gibanje otrok. Takšna vključitev ne bo le omogočila, da se njihov glas sliši na širši evropski in mednarodni ravni, temveč bo tudi priložnost za pridobivanje dragocenih izkušenj participacije izven Slovenije in z vrstniki iz drugih držav, izmenjavo idej in dobrih praks. Sodelovanje na tej ravni bo slovenskim otrokom omogočilo, da postanejo del globalnega dialoga o prihodnosti mladih in obenem krepijo zavedanje o pomenu sodelovanja, solidarnosti in sooblikovanju rešitev za izzive, ki presegajo državne meje.

Sodelovali bomo tudi na 58. zasedanju Sveta za človekove pravice v Ženevi. Zasedanja se bo marca 2025 udeležila Livia Zara, predsednica Otroškega parlamenta. Osrednja tema zasedanja je "Razvoj v zgodnjem otroštvu", naša predstavica pa bo sodelovala v panelni razpravi z naslovom "Prednostne naloge za uveljavljanje pristopa k zgodnjemu razvoju otrok, ki temelji na otrokovih pravicah".

Prizadevali si bomo za vključitev Otroških parlamentov na platformo EU za participacijo otrok – EU Children's Participation Platform. Ta platforma je prostor, namenjen otrokom, kjer lahko izrazijo svoje mnenje o evropskih zakonih in politikah, ki jih zadevajo. V okviru platforme so organizirane različne dejavnosti, ki vključujejo organizacije članice, od delavnic, kjer vsi sodelujejo pri ustvarjanju idej, do ogleda, kako deluje demokracija.

3.4.2 NATEČAJ EVROPA V ŠOLI

V šolskem letu 2024/2025 je tema natečaja "Digitalno državljanstvo – Čarovnija na dlani, naj te vodi modrost, ko brskaš po strani", ki odgovarja na vprašanje, zakaj je digitalno državljanstvo pomembno in kaj prinaša: digitalno državljanstvo omogoča, da se spopademo z izzivi in priložnostmi sodobne družbe; povečuje dostop in vključenost v družbo; pomaga pridobiti digitalne kompetence; ozavešča o diskriminaciji in pristranskosti; je ključno za pravilno delovanje demokratičnih institucij; poudarja odgovorno vedenje na spletu; uči, kako varovati osebne podatke in ostati varen v digitalnem okolju; spodbuja sočutje in spoštovanje drugih; zmanjšuje primere spletnega nasilja; uči, kako kritično ocenjevati spletno vsebino in razlikovati verodostojne vide od lažnih informacij; spodbuja izgradnjo pozitivnih in pomenljivih odnosov na spletu.

25. 4. 2025 bodo objavljeni rezultati natečaja Evropa v šoli 2024/2025; 7. 5. 2025 pa bo sledil nacionalni zaključni dogodek v Ljubljani, na katerem bomo mladim ustvarjalcem podelili priznanja na državni ravni. Dogodek bomo popestrili z zanimivim kulturno-umetniškim programom.

Temo za šolsko leto 2025/2026 bo predvidoma junija določil Nacionalni odbor za natečaj Evropa v šoli, pri pripravi publikacije pa se bomo povezali s primerno organizacijo. Jeseni bomo organizirali izobraževanje za mentorje in regijske koordinatorje, ki bo potekalo preko spleta.

3.4.3 MLADI RAZISKOVALCI ZGODOVINE

Program Mladi raziskovalci zgodovine, ki je namenjen usposabljanju mladine v raziskovanju lokalne preteklosti; v letu 2025 praznuje 56 let. Program strokovno vodi Komisija za delo zgodovinskih krožkov na osnovnih šolah, ki se bo v letih 2025 in 2026 sestala vsaj 8-krat. Vsako leto v marcu Komisija objavi novo raziskovalno temo. Ocenjujemo, da bo v letih 2025 in 2026 v programu sodelovalo približno 250 učencev zadnje triade iz 30 osnovnih šol, prizadevali pa si bomo, da bi k sodelovanju privabili še več šol, med drugim tudi iz zamejstva.

Raziskave v posameznem zgodovinskem krožku bodo potekale do konca marca, ko morajo krožki poslati pisne izdelke na ZPMS. V aprilu in maju bodo tričlanske ocenjevalne komisije pregledale in ocenile prejete pisne izdelke. Na zaključnem državnem srečanju, ki bo organizirano konec maja, bodo sodelujoči učenci svojo raziskavo predstavili drugim in njene rezultate zagovarjali pred komisijo. Po predstavitvi in zagovoru bo komisija oblikovala končne ocene in podelila priznanja (bronasto, srebrno ali zlato) ter organizirala z raziskovalno temo povezan ogled določenih zanimivosti.

Oktober 2025 bomo v sodelovanju z Muzejem za novejšo in sodobno zgodovino Slovenije organizirali celodnevni izobraževalni seminar za mentorje zgodovinskih krožkov. Komisija bo na seminar povabila najboljše strokovnjake za razpisano raziskovalno temo, mentorji pa bodo deležni tudi vseh dodatnih vsebin za kakovostno metodološko in pedagoško vodenje zgodovinskih krožkov. Znanstvene in strokovne prispevke s seminarja bomo zbrali in izdali v zborniku, v katerem bomo objavili tudi Zlata pravila sestavljanja elaboratov. Vsi prispevki predavateljev bodo vpisani v COBBIS s strani ZRC SAZU.

Po podobni časovnici bo program potekal tudi v letu 2026.

3.5 TEDEN OTROKA

Teden otroka® je eden najdlje trajajočih programov ZPMS. V letu 2025 bo potekal že 71. leto zapored. Program temelji na Svetovnem dnevu otroka, katerega obeleževanje na prvi ponedeljek v oktobru je že leta 1954 razglasila Generalna skupščina Združenih narodov. Na ZPMS smo dan spremenili v teden, kar ponuja več možnosti za izpostavitve določene aktualne problematike, ki zadeva otroke, mladostnike in družine, ter za organizacijo pestre palete dogodkov za družine.

V letu 2025 bo Teden otroka od 6. do 12. oktobra, osrednja tema bo namenjena vrednotam, spoštovanju, prijaznosti. Osrednje geslo bo "Prijaznost ti bo krila dala – vedno reci prosim in hvala". Prijaznost ni le vljuden izraz, temveč moč, ki povezuje ljudi, krepi prijateljstva in gradi mostove med generacijami. Geslo Tedna otroka poudarja tudi dve pomembni besedi: *prosim* in *hvala*. Sta preprosti besedi, ki izražata spoštovanje in hvaležnost. Ko jih uporabljamo, sporočamo, da cenimo druge ljudi in njihova dejanja. V otroštvu se učimo osnovnih vrednot, ki nas spremljajo vse življenje, zato je ključno, da starši, vzgojitelji in učitelji otroke spodbujajo k uporabi prijaznega jezika ter jih učijo pomena spoštovanja in medsebojne pomoči. V okviru programa Teden otroka bomo v letu 2025 izvedli naslednje ključne dejavnosti:

- 6. 10. bo potekal posvet, na katerem bomo z zanimivimi sogovorniki izpostavili temo in njeno ozadje;
- pripravili bomo poslanico;
- natisnili bomo plakate, ki jih bomo poslali društvom in zvezam prijateljev mladine ter knjižnicam, mladinskim, dnevnim in kriznim centrom; vrtci in šole prejmejo pdf različico plakata;
- za vrtce, osnovne šole in osnovne šole s prilagojenim programom bomo pripravili zanimivo izziv in jih povabili k sodelovanju; najbolj angažirane sodelujoče bomo nagradili s pomočjo naših sponzorjev in donatorjev;
- članice, zveze in društva prijateljev mladine bodo pripravile aktivnosti za predšolske in osnovnošolske otroke v njihovih lokalnih okoljih.

V letu 2026 bo Teden otroka med 5. in 11. oktobrom, osrednja tema še ni izbrana.

Naša želja ostaja, da programu Tedna otroka dodamo še eno stalno dejavnost – tematsko konferenco za pedagoško osebje in vse, ki delajo z otroki, ki bi postala tradicionalna. Prizadevali si bomo pridobiti ustrezna finančna sredstva za njeno izvedbo in razvoj.

3.6 NACIONALNA MREŽA TOM

TOM telefon® je edini splošni telefon za otroke in mladostnike v Sloveniji. V letu 2025 in 2026 bomo nadaljevali z že dobro vpeljanim delom, skladno z načeli delovanja programa TOM telefon:

- načelo anonimnega in zaupnega svetovanja po telefonu;
- načelo prostovoljnega dela;
- načelo dobre prakse (strokovnost in etika dela);
- načelo promocije vrednot duševnega zdravja otrok in mladostnikov in
- promocija in uresničevanje Konvencije o otrokovih pravicah.

Še naprej bomo stremeli k doseganju ciljev programa, ki so:

- zadovoljen uporabnik,
- čustveno razbremenjen uporabnik,
- dostopen program – vsak dan,
- usposobljeni prostovoljci/svetovalci,
- program prepoznan med ciljno javnostjo,
- program prepoznan med strokovno javnostjo in
- uporabnik (mladostnik) informiran o možnih oblikah pomoči.

V okviru programa Nacionalna mreža TOM bomo v letih 2025 in 2026 izvajali naslednje ključne dejavnosti: svetovanje, usposabljanje in izobraževanje, študijska praksa, projekt Center za varnejši internet Slovenije, delovanje NM TOM, promocija, dogodki in sodelovanja z drugimi.

Svetovanje

Svetovanje bo potekalo prek 9 svetovalnih skupin (Ajdovščina, Idrija, Krško, Ljubljana, Maribor, Murska Sobota, Slovenske Konjice, Tolmin in Velenje), v katerih trenutno deluje 140 svetovalcev. Telefonska številka je brezplačna in deluje vsak dan med 12. in 20. uro. Zagotavljali bomo tudi vsakodnevno svetovanje preko elektronske pošte in svetovanje v spletni klepetalnici v ljubljanski svetovalni skupini. Prav tako bo še vedno na voljo spletni portal E-TOM (www.e-tom.si), na katerem lahko mladi najdejo mnogo koristnih informacij.

Neprekinjeno bomo zagotavljali osnovne tehnične pogoje dela za telefonsko in e-svetovanje. Pri vzdrževanju sistema Multimedijskega klicnega centra – IP telefonija, program TOM sodeluje s Telekomom Slovenije, ki omogoča tudi brezplačne klice. Pri vzdrževanju e-svetovanja, spletnega portala in programa za beleženje podatkov, program TOM sodeluje s skrbnikom spletnih strani Gregorjem Gerškom, Grit s.p.

Nadaljevali bomo z izvedbo statistične analize kontaktov, ki jo pripravlja ekipa prostovoljcev-analitikov. Izvajamo kvartalne analize – 3-mesečno, polletno, 9-mesečno, letno poročilo. Za poročila se uporabljajo podatki telefonskega operaterja Telekom Slovenije in podatki baze podatkov TOM.

Vsako leto v januarju izvedemo tudi analizo vseh podatkov, ki jih beležimo v spletnem obrazcu oz. bazi podatkov. Meseca januarja vse svetovalne skupine poročajo o izvedenih aktivnostih in pripravijo načrt dela, ki sta prav tako ključna dokumenta za pripravo letnega poročila in načrta dela.

Analiziramo tudi podatke, ki jih zbira naša mednarodna organizacija Child Helpline International, ki ji vsako leto meseca marca oddamo končno poročilo. Organizacija vsako leto izda letno poročilo, za katerega podatke prispevajo svetovalne linije za otroke in mladostnike iz celega sveta.

Usposabljanje in izobraževanje

Leta 2025 bomo izvedli tri osnovna izobraževanja za telefonsko svetovanje. V spomladanskem terminu bo potekalo v skupinah TOM Ljubljana in TOM Maribor. Jeseni v skupini TOM Ljubljana.

Osnovno izobraževanje zajema tudi izobraževanje o varni rabi spleta, v izvedbi našega konzorcijskega partnerja v projektu Center za varnejši internet – Safe.si.

V ljubljanski svetovalni skupini se izvaja tudi osnovno izobraževanje za svetovanje preko e-pošte in v spletni klepetalnici. Po zaključenem osnovnem izobraževanju so svetovalci na e-kanalih deležni usposabljanja s strani strokovne službe, svetovalci se za telefonsko svetovanje uvajajo pod mentorstvom izkušenih prostovoljcev-svetovalcev.

Nacionalna mreža TOM organizira supervizije v posameznih svetovalnih skupinah z namenom, da ima vsak svetovallec možnost nadgrajevati in reflektirati svoje svetovalno delo in sebe v tem procesu. Supervizije potekajo enkrat mesečno za velike skupine (10 srečanj) in vsaka dva meseca za manjše svetovalne skupine (5 srečanj). V poletnih mesecih julij in avgust supervizija ne poteka.

Vsako leto bomo organizirali dve dodatni nacionalni izobraževanja za aktivne svetovalce vseh svetovalnih skupin. Dvodnevno izobraževanje bo potekalo od 30. 5. do 1. 6. 2025 v počitniškem domu v Savudriji. Osrednjo temo je predlagal Odbor supervizorjev, dne 10. 12. 2024, in sicer: ponovitev 4 faz pogovora.

Enodnevno dodatno izobraževanje bo potekalo v soboto, 18. 10. 2025 v Ljubljani. Temo je predlagal Odbor supervizorjev, dne 10. 12. 2024 in sicer: medvrstniško spletno nasilje. Za leto 2026 bomo termine dorekli na seji Sveta NM TOM, dne 12. 11. 2025, osrednjo temo pa na Odboru supervizorjev, dne 9. 12. 2025.

Vsaka svetovalna skupina bo v okviru svojih zmožnosti organizirala interna izobraževanja, ki jih bodo vodje svetovalnih skupin poskušale organizirati na hibridni način, ki bo omogočil udeležbo svetovalcev-prostovoljcev iz celotne mreže NM TOM. Organizirana bodo predavanja in/ali obiski različnih institucij, kamor najpogosteje napotimo naše uporabnike.

Vzpostavili bomo TOM-vo E-učilnico, kjer bodo na voljo učna gradiva za prostovoljce in vodje svetovalnih skupin.

Študijska praksa na TOM telefonu®

TOM telefon je učna baza za študente Fakultete za socialno delo (FSD), Fakultete za psihoterapevtsko znanost Univerze Sigmunda Freuda v Ljubljani (SFU), Fakultete za uporabne družbene študije (FUDŠ) in Filozofske fakultete (FF). V obeh študijskih letih bomo razpisali prosta mesta za opravljanje obvezne študijske prakse.

Projekt Center za varnejši internet Slovenija

Uspešni smo bili na razpisu za projektno obdobje 2024–2025. Zaključek tega projektnega obdobja je meseca avgusta 2025. Zahtevane aktivnosti uspešno implementiramo. Najpomembnejša naloga, ki nas čaka je nova prijava na razpis evropske komisije, v sodelovanju s konzorcijskimi partnerji, za katerega upamo, da bo dejansko razpisan.

Delovanje nacionalne mreže

Svet NM TOM ima nalogo sprejemanja pravil delovanja in organiziranosti NM TOM in bo v letu 2025 zasedal v terminih:

1. sredo, 5. 2. 2025 – sprejem letnega poročila za l.24 in načrta za l.25/26;
2. sredo, 9. 4. 2025 – priprava na letno izobraževanje, poročanje skupin in strokovne službe;
3. sredo, 10. 9. 2025 – novo šolsko leto, poročanje skupin in strokovne službe;
4. sredo, 12. 11. 2025 – planiranje ciljev 2026, termini 2026, poročanje skupin in strokovne službe.

Potekala bodo srečanja Odbora supervizorjev NM TOM. Odbor supervizorjev NM TOM je stalni posvetovalni organ Sveta NM TOM, odgovoren za strokovni razvoj in kakovostno izvajanje programa TOM. Njegove glavne naloge vključujejo:

- zagotavljanje izvajanja programa TOM v skladu s strokovnimi in znanstvenimi standardi,
- pripravo strokovnih mnenj o izvajanju programa TOM,
- predlaganje sprememb in nadgradenj programa izobraževanja in dela svetovalcev,
- izvajanje drugih nalog po pooblastilu Sveta NM TOM.

Odbor bo zasedal v naslednjih terminih od 18. do 19.30 ure: torek, 4. 3. 2025; torek, 6. 5. 2025; torek, 7. 10. 2025; in torek, 9. 12. 2025

Termini za leto 2026 bodo določeni na decembrskem srečanju leta 2025.

Razpisi na lokalni, državni in mednarodni ravni na katere bo NM TOM kandidiral v letih 2025 in 2026 bodo sledeči:

- financiranje socialno varstvenih programov pri MDDSZ;
- financiranje ukrepov aktivne politike zaposlovanja pri ZRSZZ;
- financiranje delovanja humanitarnih organizacij, FIHO;
- financiranje Centrov za varnejši internet pri MID in EC.

Prav tako bomo v sodelovanju s službo za projektne prijave in vodenje projektov iskali potencialne razpise oz. financirje za dejavnosti, za katere NM TOM še nima zagotovljenega stabilnega financiranja, pač pa le donacije, ki jih je vse težje pridobivati. Dejavnosti programa NM TOM brez financiranja so:

- interni razpis za sofinanciranje delovanja svetovalnih skupin NM TOM;
- financiranje javnih delavcev ali laičnih delavcev za telefonsko svetovanje, ki zagotavljajo pokrivanje urnika v času počitnic, vikendov in praznikov;
- vseslovenska akcija "TOM potuje", ki spada pod preventivno dejavnost in promocijo programa;
- izvedba osnovnega izobraževanja;
- izvedba dvodnevne in enodnevne izobraževanja;
- supervizije;
- mednarodno sodelovanje;
- praznovanje 35-letnice TOM telefona.

Naši pomembni obveznosti kot socialnovarstvenega programa sta upoštevanje Splošne uredbe o varstvu podatkov (Regulation (EU) 2016/679, angleško General Data Protection Regulation, GDPR) ter redno notranje in zunanje evalviranje programa.

V letu 2025 in 2026 bomo zaključili s pripravo vseh GDPR dokumentov in pravilnikov ter pričeli z razvojem pridobivanja povratnih informacij uporabnikov telefonskega svetovanja.

Osrednji in najpomembnejši cilj leta 2025 in 2026 celotne Nacionalne mreže TOM je zagotavljanje dostopnosti programa. Srečujemo se namreč s težavo pokrivanja vseh terminov, ko je program dosegljiv, predvsem v času vikendov in praznikov. Aktivnosti, ki jih bomo izvedli, so:

- pridobivanje novih, dolgoročnih prostovoljcev;
- uskladitev urnika in obveznega mesečnega števila prostovoljskih ur na prostovoljca na nivoju celotne mreže;
- okrepitev sodelovanja s fakultetami pomagajočih poklicev;
- vzpostavitev interneta razpisa za so-financiranje delovanja svetovalnih skupi;
- iskanje možnosti za financiranje zaposlenih svetovalcev (javna dela, laični delavci...).

Standarde kakovosti delovanja programa in doseganje ciljev "zadovoljen uporabnik", "čustveno razbremenjen uporabnik" in "usposobljeni prostovoljci/svetovalci" bomo dosegli tudi z izdelavo učnega načrta izobraževanja za svetovalce programa NM TOM, ki ga bodo uporabljali izvajalci osnovnega izobraževanja.

Promocija

Glavna aktivnost na področju promocije programa NM TOM med otroki in mladostniki je distribucija plakatov in zloženk, ki vsako leto poteka meseca septembra.

Del promocijskih aktivnosti je upravljane družbenih omrežij Facebook, Instagram in TikTok ter urejanje spletnega portala E-TOM.

V terminu od 17. do 28. novembra 2025 bo na osnovnih in srednjih šolah potekala preventivna akcija "TOM potuje, otroke/mlade obiskuje"

Promocijske aktivnosti potekajo tudi na nivoju posamezne svetovalne skupine, ki program NM TOM predstavlja v lokalnem okolju.

Dogodki in sodelovanje z drugimi

Skozi vse leto 2025 in 2026 bomo zagotavljali udeležbo predstavnikov NM TOM na strokovnih srečanjih, izobraževanjih in konferencah, tako domačih kot mednarodnih. V okviru članstva v Child Helpline International bomo zagotovili udeležbo na letnem srečanju, sodelovali pri pripravi podatkov za letno analizo klicev in okrepili izmenjavo gradiva.

Osrednja dogodka leta sta:

- POSVET "Od anonimnosti do strokovne pomoči: premostitev vrzeli med anonimnim klicem na pomoč in dostopom do strokovne pomoči za otroke in mladostnike s težavami v duševnem zdravju"

Datum: torek, 11. 3. 2025

Organizator: TOM telefon in NIJZ (program MIRA)

Udeleženci: vodje svetovalnih skupin TOM, prostovoljci TOM; CDZOM + psihologi in klinični psihologi, ki v javnem sektorju (zdravstvenih domovih) izvajajo pomoč otrokom in mladostnikom, pedopsihiatrična mreža, Bolnišnica za otroke Šentvid pri Stični ipd.

- ROJSTNI DAN TOM TELEFONA – program bo 20. 11. 2025 praznoval 35-letnico delovanja in 30-letnico Nacionalne mreže. V spomladanskem času bomo pripravili program praznovanja.

3.7 PODPORNO-IZOBRAŽEVALNI CENTER MODRA POSTAJA

Podporno-izobraževalni center Modra postaja si počasi, a trdno utira svojo pot kot eden od pomembnih programov za izobraževanje odraslih, ki so v neposrednem stiku z otroki (starši, skrbniki, pedagoški kader). Naš cilj je krepiti starševske in pedagoške kompetence za boljšo podporo otroku. Izkušnje iz dosedanjih izobraževanj so pokazale, da so te kompetence ključne za vzpostavljanje, ohranjanje in krepitev odnosa med odraslim in otrokom. Dober odnos pa je temelj za ustvarjanje spodbudnega učnega in razvojnega okolja. Prednost naše podpore je tudi v tem, da prisluhnemo našim udeležencem – želimo razumeti njihove potrebe; tako lahko oblikujemo zanje čim bolj koristne vsebine. Prizadevali si bomo, da bo Modra postaja v vzgojno-izobraževalnih ustanovah do leta 2028 postala ena vodilnih izobraževalnih akterjev, ki temelji na strokovnosti, hitrem odzivu na potrebe udeležencev in izkustvenem učenju.

Tudi v letih 2025 in 2026 se bomo prijavi na javni razpis Mestne občine Ljubljana, in sicer s programi "Zavedam se – delujem" (izobraževanja, namenjena pedagoškemu kolektivom) in "Zvestno starševstvo" (predavanja, namenjena staršem in skrbnikom otrok in mladostnikov). Predavanja, ki jih izvajamo preko javnega razpisa MOL, izvajamo v sodelovanju z javnimi zavodi na območju MOL (vrtci in osnovne šole). Le-ti za vsako izvedeno 90-minutno predavanje doplačajo 180 EUR.

V naši ponudbi imamo tudi delavnice za osnovnošolske otroke, ki jih ponujamo javnim zavodom po Sloveniji. Delavnice so namenjene krepitvi socialnih in čustvenih veščin otrok in mladostnikov, ter finančnemu opismenjevanju le-teh.

V sklopu projekta za pomoč prizadetim v poplavah, za katerega smo prejeli donatorska sredstva za namen izobraževanja, bomo še do 31. 8. 2025 nadaljevali z izvajanjem izobraževanj za vzgojno-izobraževalne zavode s poplavljenih območij. Tako bomo v letu 2025 preko donacije izvedli (potrjeno do 21. 2. 2025):

- 15 delavnic za osnovnošolske otroke v trajanju 2 šolski uri;
- 15 izobraževalnih seminarjev za pedagoški kader v trajanju 4 šolske ure;
- 25 predavanj za starše v trajanju 2 šolski uri.

Z našimi izobraževalnimi vsebinami, ki jih že izvajamo preko razpisa Ministrstva za vzgojo in izobraževanje – KATIS, bomo nadaljevali tudi v letih 2025 in 2026, dodali pa bomo še nove izobraževalne vsebine: "Komunikacija in sodelovanje s starši"; "Biti razrednik – izziv in/ali priložnost"; "Uporaba art tehnik pri delu z otroki" ter "S coaching veščinami do vzpostavitve skupinske dinamike".

Izobraževalne aktivnosti izvajamo tudi za društva in zveze, članice ZPMS. Vsebinsko izobraževanje lahko v celoti prilagodimo konkretnim potrebam slušateljev (teme: delovanje skupine in skupinska dinamika; komunikacija; reševanje konfliktov ...). Članice ZPMS imajo 25 % popust pri ceni posamezne izvedbe.

V letih 2025 in 2026 se bomo z vsebinami Modre postaje prijavljali na tematsko primerne razpise ter nadaljevali z rednim obveščanjem vseh ciljnih skupin o vseh naših izobraževanjih preko e-pošte, družbenih omrežij, navadni pošti in na dogodkih. V maju bomo znova natisnili katalog in ga poslali vsem javnim zavodom. Izobraževalne vsebine, namenjene odraslim (predavanja za starše in modificirane izobraževalne vsebine za kader) bomo ponudili podjetjem, ki imajo certifikat Družini prijazno podjetje. Na ta način bomo opravljali naše poslanstvo ter utrjevali sodelovanje s podjetji, ki so pomembni deležnik pri tržnih/domačijskih vsebinah.

V sklopu Modre postaje ostajamo člani Mreže Most (mreže za spodbujanje mednarodnih mobilnosti mladih), ki deluje na območju Mestne občine Ljubljana. Nosilec mreže je Voluntariat, v mreži sodelujejo še: Zavod OS, Zavod TiPovej, Zavod ODTIZ in društvo MEPI. V sklopu mreže bomo v letu 2025 izvedli podporna izobraževanja za zainteresirane JZ, ki so izkazali interes za izvedbo mednarodne mobilnosti, ter oblikovali igro Escape room za spodbujanje mobilnosti pri mladih. Podobne aktivnosti načrtujemo tudi v letu 2026.

V letu 2025 načrtujemo oblikovanje in izdajo socialne igre Spomin ZPMS, ki bo izobraževalno vezana na otrokove pravice. Preučili bomo tudi možnosti za vzpostavitev novega programa, preko katerega bi v sodelovanju z društvi in zvezami otrokom iz socialno šibkih okolij nudili brezplačno učno pomoč. V letu 2026 bomo pričeli s snovanjem različnih didaktičnih gradiv za vrtčevske in osnovnošolske otroke. Za uresničitev vseh treh pobud pa bomo najprej zagotovili finančna sredstva.

4 PROJEKTI IN PRIJAVE NA RAZPISE

Sodelovanje v projektih

S programom TOM telefon sodelujemo v dvoletnem projektu Center za varnejši internet, ki se bo v avgustu zaključil, pričakuje pa se nov razpis Evropske komisije za njegovo nadaljevanje. TOM telefon bo do leta 2026 nadaljeval tudi s sodelovanjem v projektu Logout&Restart.

Oktobra se bo zaključil projekt "Z globalnim učenjem do globalnih ciljev II", v sklopu katerega bomo izvedli še nekaj delavnic na temo globalnih ciljev, medtem ko je financiranje natečaja Evropa v šoli že zaključeno. Če bomo uspešni na lanskem razpisu Ministrstva za kulturo (prijava oddana decembra), bomo v letu 2025 izvajali projekt Dedek Mraz – živa dediščina za srečne otroke.

Prijave na razpise

Kot doslej, bomo tudi v letih 2025 in 2026 spremljali aktualne razpise ter se nanje prijavljali glede na naše potrebe in ustreznost razpisov. ZPMS bomo na temu namenjenih platformah večjih programov predstavljali kot kakovostnega partnerja. Še več pozornosti bomo namenili vsakoletnim razpisom podjetij za sponzorstva in donacije ter tudi izkoristili možnosti različnih podjetij, ki ves čas preko spletnih obrazcev sprejemajo prošnje za donacije oz. sponzorstva.

V letu 2025 načrtujemo prijave na naslednje razpise:

- Program ERASMUS+ Mladina – Aktivnosti udejstvovanja mladih;
- Program Državljeni, enakost, pravice in vrednote – Razpis za otrokove pravice in sodelovanje otrok (CERV-2025-CHILD);
- Ministrstvo za javno upravo – Javni razpis za razvoj in profesionalizacijo nevladnih organizacij in prostovoljstva;
- Ministrstvo za zunanje in evropske zadeve – Javni razpisa za sofinanciranje projektov s področja mednarodnega razvojnega sodelovanja in humanitarne pomoči ter dve pilotni strateški partnerstvi, in sicer za področje ozaveščanja javnosti in globalnega učenja;
- Ministrstvo za zdravje – Javni razpis za razvoj programov za duševno zdravje otrok, mladostnikov in mlajših odraslih;
- Agencija HaDEA pri Evropski komisiji – javni razpis za spodbujanje varne rabe interneta;
- Fundacija za financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij za leto 2026

5 ODNOSI Z JAVNOSTMI

Strategija komuniciranja in promocije ZPMS za obdobje 2025/2026

V prihodnjih dveh letih bomo s preiščeno in strateško zastavljeno komunikacijo še naprej krepili prepoznavnost Zveze prijateljev mladine Slovenije ter nadalje utrjevali zaupanje javnosti v naše programe, projekte in humanitarne akcije.

Medijska prisotnost in odnosi z javnostmi

- Redno bomo pripravljali **strateško načrtovana sporočila za medije**, s katerimi bomo krepili prisotnost ZPMS v javnem prostoru.
- Aktivno bomo **soupravljali medijski diskurz**, ne le z odzivanjem na novinarska vprašanja, temveč tudi s proaktivnim odzivanjem na komunikacijo z našimi sledilci in drugimi, ki so posredno vpleteni v naše aktivnosti.
- Gradili bomo **transparentne in dolgoročne odnose z novinarji**, pri čemer bomo dosledno skrbeli za pravilno uporabo imena in vrednot ZPMS v medijih in na digitalnih kanalih.
- Medijsko prisotnost, dogajanje na socialnih omrežjih in na spletni strani bomo **merili, analizirali in optimizirali**, da bomo še bolj učinkovito usmerjali našo komunikacijsko strategijo.
- Vzpostavili bomo še bolj **strukturirano PR delovanje**, z recimo točno določenim načrtom pošiljanja prošenj za brezplačne oglase, PR kampanje za programe.

Digitalna komunikacija in družbena omrežja

- Družbena omrežja postajajo vse pomembnejši komunikacijski kanal, zato bomo nadaljevali z **doslednim upravljanjem vsebin**, ki bodo odražale naše vrednote in cilje.
- Nadaljevali bomo z **gradnjo močne in vključevalne skupnosti sledilcev**, pri čemer bomo še večji poudarek namenili **dvosmerni komunikaciji** in interaktivnim vsebinam.
- Krepili bomo **partnerstva z gospodarskimi družbami**, povečali uporabo **'crosspostinga'** ter v komunikacijo vključevali mednarodne dneve in relevantne tematike, povezane z našim poslanstvom.
- Redno bomo osveževali **spletno stran** in jo tudi delno obnovili oz. posodobili, zlasti v smeri večje uporabniške izkušnje in interaktivnosti. **Vsi programi imajo svoje logotipe** in so vsebinsko povezani s **trajnostmi cilji**, spletna trgovina se posodablja, prav tako bomo lansirali **ново linijo copatov**.
- Poseben poudarek bomo namenili tudi **Google oglaševanju**, s ciljem povečanja dosega naših vsebin in projektov na spletni strani.
- S celostno komunikacijo in pripadajočimi aktivnostmi bomo kotirali na visoko mesto na lestvici za dohodnino.
- Z različnimi PR aktivnostmi si bomo prizadevali dokazati, da smo organizacija, ki dobro sodeluje tudi z drugimi sorodnimi organizacijami.

Spletna trgovina in promocijski materiali

- Razširili bomo ponudbo v **spletni trgovini**, pri čemer bomo skrbeli, da bodo izdelki skrbno oblikovani in tržno privlačni, saj želimo doseči **izstopanje iz povprečja** in povečati prepoznavnost blagovne znamke ZPMS. V trgovino bomo dodali zagotovo novo linijo copatov in majice.
- Na koncu leta bomo izdali **novoletni koledar 2026**, ki bo vseboval unikatne in privlačne elemente, prav tako bomo nadaljevali s ponudbo **novoletnih voščilnic**.

Krepitev enotne identitete ZPMS in trajnostna naravnost

- Zaradi povezovanja različnih programov z ZPMS bomo v komunikaciji strmeli k čim večjemu izpostavljanju dveh stvari hkrati: ZPMS in programa. Ne pa ločeno.
- Pri vseh programih bomo umeščali **Cilje trajnostnega razvoja**, kar nam bo omogočilo lažje povezovanje s podjetji in izboljšanje tržne pozicije naših programov.
- Poleg tega bomo vsakemu programu skušali dodati t.i. **atraktivne točke za trženje**, tako da bo imel vsak projekt svoj vrhunec.
- Programe bomo **posodabljali izven ustaljenih okvirjev**, s čimer bomo zagotovili inovativnost in relevantnost za sodobne trende.
- Prizadevali si bomo sprejeti **priročnik celostne grafične podobe**.
- Spodbujali bomo **uporabo uradnega logotipa ZPMS** znotraj celotne mreže, saj želimo okrepiti **identiteto in moč blagovne znamke**.

S celostno in inovativno komunikacijsko strategijo se bomo trudili biti čim bolj tržno zanimivi in v družbi prepoznavni kot najboljša humanitarna organizacija, ki deluje v dobro mladoletnih otrok.

6 VODENJE IN ORGANIZACIJA NALOG S PODROČJA DELOVANJA ZPMS

Kot dobri gospodarji bomo preudarno razpolagali s pridobljenimi finančnimi in materialnimi sredstvi, poslovali skladno z zakonodajo in internim akti ZPMS, skrbeli za uspešno poslovanje ter o le-tem redno poročali pristojnim organizacijam in našim Članicam.

6.1 ZAGOTAVLJANJE SREDSTEV ZA DELOVANJE ZPMS

Za uspešno delovanje ZPMS je bistveno razpršeno financiranje, kar pomeni, da sredstva pridobivamo iz različnih virov, kot so: donacije pravnih in fizičnih oseb, darila, dediščine, proračunska in druga javna sredstva, sredstva FIHO, sredstva od odstopa dela dohodnine, sredstva, pridobljena na domačih in evropskih razpisih, ter sredstva od tržne dejavnosti (izdelki, storitve).

Skozi vse leto bomo posodabljali baze pravnih in fizičnih oseb, na katere se bomo vsaj dvakrat letno obrnili za donacije. Tudi v letih 2025 in 2026 bomo izvedli obsežno akcijo pošiljanja obrazcev za odstop dela dohodnine na 2/3 gospodinjstev. Posebno pozornost bomo namenili donatorjem-posameznikom; tiste, ki nas večkrat podprejo, bomo povabili, da postanejo naši mesečni donatorji. Intenzivno bomo delali na pridobivanju novih sponzorjev in donatorjev ter na ohranjanju obstoječih. S kreativnimi projekti si bomo prizadevali za prodornost in inovativnost naših (pr/marketinških) sporočil, izdelkov in pristopov, s katerim se bomo lahko potegovali tudi za nagrade na področju marketinga in odnosov z javnostmi. Okrepili bomo sodelovanja z agencijami, ki zastopajo podjetja pri iskanju zanje ustreznih humanitarnih programov, katerim bi namenili donacijo. Prav tako se bomo še bolj aktivno povezovali s podjetji, ki bi bila pripravljena del sredstev od prodaje določenih izdelkov nameniti za naše programe. Še naprej bomo na dražbah ponujali različne predmete znanih osebnosti, saj tak pristop pritegne veliko pozornosti. Okrepili bomo prodajo izdelkov in storitev preko spletne trgovine. Sredstva bomo pridobivali tudi preko razpisov, tako vsebinskih kot razpisov podjetij za donacije in sponzorstva.

6.1.1 INVESTICIJE

Strokovna služba v letu 2025 načrtuje investicijsko vzdrževanje in nakup novih osnovnih sredstev (računalniki, interaktivni zaslon, pisarniško pohištvo, zamenjava protipožarne steklene stene na vhodu v poslovni prostor, ...) v višini 20.000,00 EUR. Na razpisu FIHO smo za leto 2025 prijaviili nakup dveh računalnikov in interaktivnega zaslona. Za investicijo v opremo na razpisu FIHO smo za leto 2025 pridobili sredstva v višini 2.700,00 EUR. V letošnjem letu bo predvidoma tudi končan postopek odkupa 16,7 m², ki bodo oddeljeni od skupnih prostorov na Dimičevi 9 in v naravi predstavlja hodnik in WC, ki je znotraj prostorov v lasti ZPMS. Za izpeljavo vseh postopkov in odkup bomo potrebovali cca 20.000,00 EUR.

Za obnovitvena dela v Hiši zavetja Palčica bomo v letu 2025 namenili največ do 25.000,00 EUR. Tako načrtujemo zaradi varnostnih razlogov montiranje rešetk na dveh oknih, ki gledajo na dvorišče oz. cesto in na stranskem steklenem delu vrat, ter dvig notranje ograje nad stopniščem, ki je nevarna saj jo otroci lahko preplezajo. Načrtujemo pa tudi večjo adaptacijo kopalnice, ureditev enega WC-ja, zamenjave armatur na umivalnikih, ki so v uporabi otrok.

V Taboru Mojca v Dolenjskih Toplicah, ki je v upravljanju DPM Mojca Novo Mesto, v letu 2025 še vedno načrtujemo odkup zemljišča, ki je v uporabi tabora že več in je v lasti 14 fizičnih oseb (solastnikov). Ta postopek vodimo zaradi dokončne ureditve mej tabora s sosedi. Po tem bomo lahko primerno uredili ograditev (postavitev ustrezne zaščitne in protihrupne ograje) tabora. Načrtujemo tudi ureditev kanalizacije pralnice. Za vse načrtovano investicijsko vzdrževanje in odkup zemljišča bi potrebovali do 90.000,00 EUR.

Za leto 2025 in 2026 bomo investicijsko vzdrževanje načrtovali v skladu z razpoložljivimi sredstvi.

7. 2 RAZVOJ ORGANIZACIJE

Čeprav smo organizacija s 70-letno tradicijo in smo "uveljavljena blagovna znamka", nas še vedno ne prepozna vsa Slovenija: ljudje pogosto ne vedo, da smo mi nosilci določenega programa, ki ga sicer poznajo; ne vedo, da obstajamo kot krovna zveza; ne poznajo naših programov; ne ločijo med nami in preostalimi društvi/zvezami prijateljev mladine ipd. V zadnjem času smo sicer zelo povečali našo prepoznavnost, predvsem s pomočjo odmevnih akcij in prisotnosti na družbenih omrežjih. Vendar pa menimo, da je nujno "iti med ljudi". Zato bomo v letih 2025 in 2026 "šli na teren" z namenom vzpostavljanje in obnavljanje pristnih odnosov in produktivnega sodelovanja s ključnimi zunanjimi deležniki po vsej Sloveniji, kar bo okrepilo naše delovanje na nacionalni ravni. S to nalogo se bomo prijaviili na razpis Ministrstva RS za javno upravo, ki bo predvidoma v marcu 2025.

V letih 2025–2026 želimo pristopiti k oblikovanju sistema kakovosti in pridobiti Certifikat Standard kakovosti NVO, ki predstavlja pomembno potrditev našega kakovostnega in odgovornega delovanja. Certifikat, ki ga podeljujeta Slovenski institut za kakovost in meroslovje (SIQ) ter CNVOS, zahteva temeljit popis in natančno definiranje vseh procesov, nalog in dejavnosti v organizaciji, kar bi pripomoglo k še bolj sistematičnemu in učinkovitemu delu. Ker pa gre za pomemben projekt, ki zahteva ustrezne finančne in kadrovske vire, želimo najprej pridobiti financiranje preko razpisov ali drugih virov financiranja, da lahko ta pomemben korak izvedemo na najboljši možen način.

Pristopili bomo k prenovi oz. dopolnitvi Pravilnika o delovnih razmerjih, Pravilnika o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest v strokovni službi ZPMS ter k pregledu ostalih veljavnih aktov za strokovno službo ZPMS in jih po potrebi posodobili oz. prenovili.

Nadaljevali bomo z urejanjem področja varstva osebnih podatkov v sodelovanju z Info hišo, d.o.o..

7.2.1 KREPITEV MREŽE ČLANIC ZPMS IN MREŽE PROSTOVOLJCEV

Aktivno bomo sodelovali pri nadaljnjem oblikovanju nove Strategije razvoja nevladnih organizacij in Strategije razvoja prostovoljstva za obdobje 2024–2029.

Mreža Članic ZPMS

Skladno s strateškimi cilji ZPMS bomo še naprej izvajali aktivnosti za vzpostavitev vzpodbudnega okolja za delovanje mreže. Koordinator članstva bo še naprej skrbel za mrežo Članic ZPMS, za čim boljše sodelovanje med društvi in zvezami v mreži in ZPMS, za dobro medsebojno informiranje ter za nudenje strokovne pomoči in možnosti za izobraževanje, in sicer z naslednjimi aktivnostmi:

- I. redni stiki s Članicami po e-pošti in po telefonu ter preko rednih on-line srečanj, ki smo jih poimenovali "ZOOM Kavica na ZPMS"; ta srečanja so namenjena zanimivim predstavitvam, novicam, vprašanjem, izmenjavi dobrih idej in klepetu;
- II. organiziranje internih izobraževanj, vezanih na tematike, ki se tičejo Članic kot del mreže ZPMS: izvedba nacionalnih programov, kodeks ravnanja zaposlenih, prostovoljcev in zunanjih sodelavcev pri delu z otroki in mladostniki; oblikovanje vsebinskih programov za otroke in družine, inovativni pristopi za prostočasne dejavnosti, koordinacija prostovoljcev ipd.;
- III. individualna pomoč Članicam pri poslovanju, skladno z zakonom o društvih, zakonom o nevladnih organizacijah in računovodskimi standardi;
- IV. zagotavljanje dostopa do širokega nabora materialnih donacij s sprotnimi obvestili in organiziranimi dnevi odprtih vrat našega skladišča;
- V. organiziranje rednih regijskih srečanj (3 na leto), ki so namenjena medsebojni predstavitvi društev, njihovih aktivnosti/programov v posamezni regiji ter razmisleku o delovanju mreže s predlogi za izboljšave in razvoj; omogočajo pogovore o izzivih na lokalnem in regijskem nivoju ter iskanju najboljših rešitev za posamezna društva (možnost sooblikovanja projektov ali podajanja predlogov);
- VI. pridobivanje že obstoječih društev za včlanitev v ZPMS in pomoč pri ustanavljanju novih društev, ki se bodo včlanila v ZPMS, predvsem na tistih območjih, kjer društev trenutno ni, saj želimo zagotoviti čim boljše regijsko pokritost;
- VII. organizacija 2 skupnih srečanj vseh Članic, ki bo namenjeno neformalnemu druženju, in izmenjavi idej s pridihom družbeno-koristne akcije;
- VIII. nadaljevanje urejanja poenotene zunanje podobe ZPMS in vseh naših Članic na podlagi pravilnika o uporabi namenskega logotipa ZPMS s ciljem, da bodo – skladno s statutom – vse Članice ZPMS uporabljale pravilni, namenski logotip, s čimer bomo krepili pomen mreže.

S temi aktivnostmi želimo med našimi Članicami vzpostaviti močan občutek skupnosti, v kateri se vsako društvo/zveza počuti kot ključni del mreže, kar še dodatno utrjuje pripadnost skupnemu poslanstvu.

V letu 2026 (in 2027) bomo v sodelovanju z vsemi našimi Članicami pristopili k oblikovanju novega desetletnega strateškega načrta ZPMS, saj aktualni Strateški načrt velja do leta 2028; s pripravami bomo pričeli že v letu 2025. Celoten proces bo obsegal: obveščanje Članic o pričetku novega procesa in določitev terminov za izvedbo delovnih srečanj; analiziranje zunanjih in notranjih okolij organizacije oz. prednosti, slabosti, priložnosti in nevarnosti; opredelitev področij delovanja, prioritet in vrednot; snovanje poslanstva in vizije; določitev strateških ciljev (glavni in specifični cilji) in aktivnosti za doseganje teh ciljev; opredelitev pričakovanih rezultatov – stanje 2038 ter opredelitev načinov spremljanja uresničevanja strateškega načrta.

Aktualni Strateški načrt je bil prvi uradni strateški načrt v zgodovini ZPMS. Proces oblikovanja je obsegal 6 regijskih srečanj in končno skupno srečanje za določitev "Stanja 2028". Ta način oblikovanja dokumenta se je izkazal zelo pozitivno, saj smo črpali ideje/predloge/pričakovanja predvsem "s terena". Zato se bomo priprave novega Strateškega načrta 2028–2038 lotili na enak način. Nov Strateški načrt je nadalje tudi pogoj za naslednjo pridobitev Certifikata Standard kakovosti NVO v letu 2028 (Certifikat velja 3 leta).

Mreža prostovoljcev

Na področju prostovoljstva bomo pripravili dve pobudi:

- občinam bomo predlagali, da bi kot enega izmed kriterijev za pridobitev občinske štipendije dodali tudi "prostovoljsko delo v nevladni organizaciji v njihovem okolju";
- fakultetam s področij izobraževanja in socialnega dela bomo predlagali, da bi prostovoljsko delo študentov na letovanjih ZPMS veljalo za opravljanje obvezne prakse.

Realizacija obeh predlogov bi prispevala v dvigu zanimanja za prostovoljsko delo.

7.2.2 SODELOVANJE Z DRUGIMI NEVLADNIMI ORGANIZACIJAMI

V letih 2025 in 2026 bomo nadaljevali in še nadgrajevali sodelovanje z nevladnimi organizacijami, kot so CNVOS, Rdeči križ, Slovenska Karitas, Slovenska filantropija, Taborniki, Kralji ulice, Dobrodelno društvo Palčica Pomagalčica in dobrodelni škratki, Platforma Sloga ter številne druge. Še naprej bomo aktivno odzivni na pobude drugih NVO ter si prizadevali za krepitev medsebojnega povezovanja in skupnega delovanja pri izboljšanju pogojev za nevladni sektor v naši družbi. Sodelovali bomo v skupnih promocijskih dejavnostih, ter širili prepoznavnost naših aktivnosti na tematskih dogodkih doma in v tujini. S tem bomo še učinkoviteje pomagali otrokom, mladostnikom in družinam v stiski.

ZPMS ostaja del Konzorcija vsebinskih mrež Slovenije prek Mreže za otrokove pravice, kar nam omogoča še tesnejše sodelovanje pri zagovorniških in razvojnih pobudah.

V okviru organizacije Eurochild bomo krepili sodelovanje s sorodnimi organizacijami iz tujine.

7.3 ZAPOSLENI

Na ZPMS je bilo na dan 1. 1. 2025 zaposlenih 19 oseb. Od tega je bilo 14 oseb zaposlenih za nedoločen čas in 3 osebe za določen čas. Tri delavke delajo krajši delovni čas, in sicer dve 7 ur dnevno, ena pa 6 ure dnevno. Dve delavki sta na koriščenju porodniškega dopusta; nazaj na delo se vrneta v drugi polovici leta 2025.

Struktura zaposlenih po stopnji izobrazbe je bila na dan 1. 1. 2025: 3 zaposleni V. stopnja, 2 zaposleni VI/2, 11 zaposlenih VII. in 1 zaposlena VIII/1.

V letu 2025 je predvidena ena upokojitev, zato načrtujemo zaposlitev nove osebe na to delovno mesto. Preko javnih del imamo že zaposleno eno osebo na TOM telefonu, načrtovana pa imamo še eno novo zaposlitev preko javnih del.

7.3.1 IZOBRAŽEVANJE ZAPOSLENIH

V letih 2025 in 2026 za zaposlene načrtujemo udeležbo na različnih izobraževanjih glede na interes in potrebe zaposlenih. Strokovne sodelavke TOM telefona se bodo udeležile tudi nekaterih obveznih usposabljanj in izobraževanj v sklopu tekočih projektov.

7.3.2 IZOBRAŽEVANJE ŠTUDENTOV – ŠTUDIJSKA PRAKSA

Skladno z možnostmi bomo v letih 2025 in 2026 na študijsko prakso v strokovno službo ZPMS sprejeli enega študenta/študentko. Prakso bomo omogočili v maju ali juniju. Študentje bodo spoznali organiziranost naše organizacije, se vključevali v tekoče aktivnosti ter s problemskimi nalogami analizirali nekatere procese.

Tudi v študijskem letu 2024/2025 bomo študentom Fakultete za socialno delo UL in Fakultete za Psihoterapevtsko znanost univerze Sigmunda Freud omogočili opravljanje obvezne študijske prakse v okviru programa TOM telefon.

7.3.3 SODELOVANJE NA MEDNARODNIH DOGODKIH

Večina mednarodnih dogodkov bo tudi v letih 2025 in 2026 potekala v sklopu projekta Center za varnejši internet ter sodelovanja z organizacijami Eurochild, Mediterranean Children's Movement (Meditersko gibanje otrok) in Child Helpline International. Drugih morebitnih, za nas koristnih mednarodnih dogodkov – bodisi v živo bodisi preko spleta – pa se bomo udeleževali skladno z vsebinskimi potrebami in razpoložljivimi sredstvi.

8 ZAKLJUČEK

Naše vodilo je, da si vsak otrok zasluži srečno otroštvo. Ker otroci niso krivi za težke okoliščine, v katerih se pogosto znajdejo, je naše poslanstvo, da jim nudimo vso potrebno pomoč in podporo. Zato bomo še naprej krepili naše socialno-humanitarne aktivnosti, s katerimi izboljšujemo življenjske pogoje otrok in mladostnikov iz socialno šibkejših okolij in zmanjšuje njihovo socialno izključenost. Še naprej bomo opozarjali, da otroci za svoj celostni razvoj potrebujejo varno in spodbudno okolje, za kar pa smo odgovorni mi – odrasli.

Zagovarjamo stališče, da otroci poleg zadovoljitve osnovnih življenjskih potreb potrebujejo priložnosti za krepitev zanimanj in veščin, da bodo lahko odrastli v najboljšo različico sebe. Zato bomo tudi v prihodnjih dveh letih skrbno negovali vse naše tradicionalne vsebinske programe in za njihovo izvedbo zagotavljali potrebna finančna sredstva in kadrovske kapacitete. Z vključitvijo v naše programe se mladi na neformalen način in skozi lastne izkušnje učijo samostojnosti in odgovornosti, da bodo lažje dosegli avtonomnost.

Priložnosti za nadgradnjo obstoječih aktivnosti bomo iskali v različnih projektih. S transparentnim in preglednim poslovanjem bomo dodatno okrepili zaupanje med financerji, donatorji in širšo javnostjo, kar je ključno za rast in razvoj organizacije.

Mreža 110 lokalnih društev in zvez ostaja temelj našega delovanja, saj skupaj ustvarjamo priložnosti za uresničitev skupnih ciljev.

Pripravili: generalna sekretarka ZPMS Breda Krašna in strokovna služba ZPMS: Nina Uratarič Malnar, Petra Zega, Iris Furlan, Pika Jamšek, Sabina Kotar Roglič, Tjaša Bertoncelj, Lea Ban, Anja Vogrič, Sandra Murk, Neža Jagodic in Darja Lovšin.

*Uredila: mag. Nina Uratarič Malnar
Ljubljana, 4. 3. 2024*

*Darja Groznik,
predsednica ZPMS*